

(המשך עמוד 14)

לאדם שהעלה אותו בתוך התנועה. בן אלישר בחר בבנין, צעד שהתגלה ברבות הימים כנכון.

או התחיל גם בגין לקרב את בן אלישר אליו, לקח אותו למסעותיו לחוץ לארץ, והטיל עליו שליחות לגיוס כספים לקרן תלמי המפורסמת. ערב הבחירות של 1977 נראה היה שמולו של בן-אלישר בגד בו שוב. למרות שהוא היה כביכול בן-טיפוחיו של בגין, לא הפעיל בגין את השפעתו כדי שבן-אלישר ייכנס לרשימת המועמדים לכנסת.

יריביו טענו שזוהי סוף דרכו הפוליטית של בן-אלישר. הוא מונה כמנכ"ל משרד ראש-הממשלה, המישרה שבה אוהו כיום מתחילו שמואלביץ, ונזמה היה שגורלו נחרץ להיות פקיד ממשלתי כל עוד חרות בשילטון.

אולם בגין נזכר בבן-אלישר ברגע הר נכון, וימנה אותו כשגריר הראשון של ישראל במצרים. בן-אלישר הפך לפתע דמות המוכרת בעולם.

למרות ששמו של בן-אלישר אינו מוזכר כלל במערכת פסיפס הרכבת הממ"שלה, ברור ליריביו שבמוקדם או במאוחר הוא יצליח שוב להוכיח שההתמדה משתלמת, ויגיע לממשלה.

התשלום

היקר ביותר

כשספגה מיפגת רפ"י את המפלה הגדולה שלה, בשנת 1965, ידע אהרון הראל שהוא האיש ששילם את המחיר היקר ביותר. רפ"י — של דויד בן-גוריון, שימעון פרס, משה דיין, יוסף אלמוגי — שאיימה כמה חודשים קודם לכן על שילטון מפא"י הוותיקה, קיבלה רק 10 מנדטים לכנסת. בומנו היתה זו מפלה גדולה יותר ממפלת רשימת תל"ם של משה דיין בבחירות לכנסת העשירית.

הראל לא היה מועמד ברשימה לכנסת, אבל הוא היה הכוח המניע של הבחירות. שימעון פרס גילה אותו במישרדים צנזר עים בבניין אל"על כאשר הוקמה רפ"י. פרס זכר את הראל מהנוער העובד, שבו היה הראל עסקן, וגייס אותו לעבודה.

כמו כל דבר שאותו עושה הראל, כך גם בעבודה ברפ"י הוא השקיע את כל נשמתו ואת כל משאביו הכספיים. הראל היה את הבעלים של שתי חברות משג"שנות, שישבו בבניין אל"על. החברות עסקו בייצור, הכנת ומימון חבילות שי לעובדי מפעלים גדולים.

מחזור החברות של הראל הגיע אז לכמה מיליוני לירות, והן נחשבו כגדולות ביותר בשוק החברות הפרטיות העוסקות בשירותים. לרפ"י לא היו או מישרדים, והראל נתן את מישרדי החברות שלו. לרפ"י לא היו או תרומות, והראל פתח את חשבון הבנק שלו.

כשספגה רפ"י את המפלה, נותר הראל כשבדין שתי חברות הרוטות, חשבון בנק נקי ממזומנים וחובות גדולים. רפ"י של אותם ימים אף לא הציעה להחזיר לו את הכספים שהוא הלווה לה. כדי להשתיק אותו סידר לו שימעון פרס עבודה בהסתדרות. תוך כמה שנים גילה הראל בן 49 את כוחו גם בהסתדרות. הוא התגלה כאיש אירגון מעולה, ותוך כמה שנים הצליח להשתלט על מחלקת-האירגון של הוועד-הפועל. היה זה רק טיבלעי שלקראת הר בחירות להסתדרות יעמידו ראשיה את הראל בראש מטה-הבחירות.

כאשר התחילה ההתמודדות בין שימי עזון פרס ליצחק רבין, נזכר פרס, לראשונה מאז 1965, באהרון הראל. הוא פנה אל הראל כאילו לא אירע דבר, וביקש ממנו לעמוד בראש המטה הפרטי שלו להתמודד עם רבין. הראל, הידוע כי אהב בריות וכאיש טובילב, הצניע את המישקעים שהיו לו נגד פרס, וקיבל עליו את התפקיד. כשזכה פרס בניצחון מוחץ נגד רבין, התבטא פרס: "50 אחוז מה ניצחון מגיעים לארלה". יש הטוענים שיותר מ-100 אחוז מהניצחון הם של הראל, שהצליח לגבור על רבין למרות שימעון פרס.

כשהתבקש הראל לעמוד בראש מערכת הבחירות של המערך, הוא היה כבר חכם מכפי שהיה 16 שנה קודם לכן. הוא דרש את התשלום מראש. התשלום שבו רצה היה מקום ריאלי בכנסת. פרס נאלץ לתת לו את המקום הכנסת 28 ברשימת המערך לכנסת. למרות שמאחורי הראל לא עמדו שום קבוצות-ליחץ, ולמרות שהראל אינו שייך אף לאחד החוגים המרכזיים את מיפגת העבודה. **יוסי ינאי**

שוד בצבאיים

בפרטים הם בדרך כלל נועטים ב"דלת. מתפרצים לחדר ואומרים ל"קורבן הנפחד, "זהו שוד". אבל ברחוב מרכז בעלי-מלאכה בתל-אביב הם לא בעטו בדלת. אלי דנוך (בנו של ישראל דנוך, שהורשע במישפט הרצח הכפול) ושני חבריו משה ששון וישראל קנר ציל"צלו בדלת. אבל הקורבן, יוסף לן, בעל הדירה, כבר הכיר את הסצנריו מהסרטים. הוא ידע היטב מדוע באו אליו השלושה. בטרם הספיק לן להתאושש, היכה אותו

באותו יום, בשנת 1979. אך לדבריו היה לן חייב לו סכום כסף גדול, והזמינו לקבלו בדירתו באותו היום. שני חבריו אימתו את גירסתו. כולם סיפרו כי כאשר נפ"החה הדלת עמד המתלונן לידה. כשבדו אקדה ואיים עליהם. הוא גופף באקדה וצעק, "הסתלקו מכאן". ותוך כדי צעקות נפלט כדור מאקדחה. הם טענו כי לא פגעו בו, וכי הדם על מצחו נגרם מהדריפה שהדפו דנוך אל הקיר, כאשר נכנסו לדירה.

האם נפלטה יריה מאקדח שהיה בידי השודדים - או שהיה זה הנשדד שירה בהם באקדחו?

כל השלושה דבקו בגירסתם זו, גם למול עדויות הרופא, כי צורת הפצע מעידה שלן נחבל מחפץ בעל קצוות חדים ולא מקיר. הם גם הכחישו בכל תוקף כי הגיעו למירפסת. "לן בים הכל כדי להת"נקם בנו", סיפרו למישטרה. "כלל לא נכנסנו לדירה".

טיפול

פסיכיאטרי

המישטרה ערכה באותו ערב חיפוש בדירתו של המתלונן ומצאה את קופסת החרסינה ובה השטרות המקומטים. כפי שסיפר לן, אך היא מצאה באותה קופסה גם כמה תלשיטים משובצים ביהלומים מזויפים. סימני דמו של לן נמצאו במירפסת, וקליע הכדור שנורה הוצא מתוך הקיר. כל הראיות העידו כי לן דובר אמת.

ימים אחדים אחרי המיקרה התלונן שוב לן במישטרה. הפעם סיפר כי מאיימים

אלי דנוך בראשו ובפניו בקת אקדה שנשא איתו. שני הצעירים האחרים, משה וישראל, רצו מייד לעבר מכנסיו של לן, שהיו מונחות על מכונת-הכביסה במירפסת. מתוך הכיס הם שלפו חבילת שטרי כסף ענקית. מרוב מהירות התפזרה החבילה והשטרות נשרו על ריצפת המירפסת. דנוך ולן הספיקו להגיע אל דלת המירפסת בעודם נאבקים, ובדיוק כאשר ראו את השטרות המתפורים לכל עבר, נפ"לטה ירייה מהאקדח.

משה וישראל הספיקו לחפון בידיהם שטרי-כסף רבים, ככל שיכלו, ונמלטו מהמקום. דנוך הציץ בחולצתו המוכתמת מדמו של הקורבן וירד גם הוא במהירות במדרגות, כאשר צעקותיו של הנתיקף מלוות אותו.

כאשר עזבו שלושת השודדים את הבית היתה השעה רק חמש אחר-הצהריים, ושכנים רבים נזעקו מסביב. גם חברתו של לן, סוזי, שהיתה בסביבה, שמעה את המהומה וחזרה לדירה. היא ראתה את ידידה חבול בראשו, פצע שותת-דם על

יודיה פוזי זעקה

פסת של לן. היא סיפרה על רעשים חזקים, ממש מעל ראשה, ביום המיקרה. "אם אמנם לא נכנסו השלושה לדירה, אלא עמדו ליד הפתח והסתלקו אחרי שראו את האקדח בידי של לן, כיצד נג"רמו הרעשים במירפסת?" שאל התובע. הוא גם הראה לשופטים צילומים של שטרי-הכסף המקומטים שהיו מונחים ב"קופסה על המירפסת, ממש כפי שתואר זאת לן. עדות הרופא, בדבר מקור הפצע שעל ראשו, ומקומו של הקליע בקיר הדירה הפריכו את גירסת הנאשמים.

השופטים התרשמו מזיכרונו הסלקטיבי של העד בבית-המישפט, ובחרו להאמין לעדותו במישטרה. שם גם סיפר כיצד נודע לדנוך וחבריו כי בידו כסף רב באותו יום. לדבריו, כאשר הסתובב ליד הסגוקר בו הוא מבקר, ברחוב אלנבי, פגש את הנאשם קנר. הם שוחחו וקנר, שהוא נהג מונית, סיפר לו כי הוא זקוק ל-2000 לירות כדי לשלם לעורך-דין עבור מישיפט של עבירת-תנועה שהתנהל נגדו. לן הוציא מכיסו מכנסיו את חבילת השטרות הענקית והציע לו הלוואה. באותו היום, כמה שעות יותר מאוחר, הופיעו כל השלושה בדירתו.

יותר משלוש שנים אחרי השוד, הסתיים השבוע מישפטם של ששון וקנר. בית-המישפט מצא כי כל השלושה אשמים בשוד אלים, ודחה את גירסתם על גביית חוב. "אם אמנם הזמין המתלונן את דנוך לדירתו כדי להחזיר לו חוב, מדוע הביא איתו את שני חבריו?" שאלו השופטים. בגלל חומרת המעשה נגזרו על קנר חמש שנות מאסר בפועל ועל ששון ארבע שנים. דנוך עצמו עובר עתה בבית-המעצר ברמלה טיפול פסיכיאטרי מיוחד, וגורדינו נדחה כדי להציג את תוצאות הטיפול בפני בית-המישפט.

אילנה ארון

קורבן שוד דן התחרט

שארית כסף השוד מקומט

מצחו, וכל גופו רווי בדמו. הוא רכן אל השטרות המפורזים שעוד נותרו על ריצפת המירפסת ואסף אותם. הוא הידק אותם ודחפם לתוך קופסת-החרסינה שעמ"דה על כיסא. מתוך חבילה של כ-50 אלף לירות נטלו השודדים עימם כ-40 אלף יוסף לן, שהוא בעל עבר פלילי, עשה דבר שאינו מקובל בין עבריינים — הוא התלונן במישטרה. למרות עברו התייחסו השוטרים ברצינות לסיפורו ושלחוהו מייד לרופא. צלם מישטרה הניצח את מצבו אחרי השוד.

אלי דנוך נעצר מייד, כאשר חולצה מוכתמת בדם נמצאה מונחת מתחת למיטה.

דנוך, שחשב בתחילה כי הוא נאשם בנסיחון לרצח, הכחיש כל קשר לעניין וטען אליביו, אולם אחרי-כך שינה את גירסתו והודה כי אמנם ביקר את לן בביתו